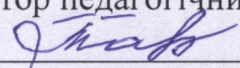

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

Вчена рада університету
протокол № 3
від «29» березня 2021 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проєктної групи
гарант освітньо-професійної
програми зі спеціальності
012 Дошкільна освіта
доктор педагогічних наук, професор
 Т. Танько
«25» березня 2021 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Дошкільна освіта. Логопедія

(назва освітньої програми)

перший (бакалаврський)

(назва рівня вищої освіти)

бакалавр

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

01Освіта/Педагогіка

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

012 Дошкільна освіта. Логопедія

(код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

ректор Ю. Бойчук
«25» березня 2021 р.

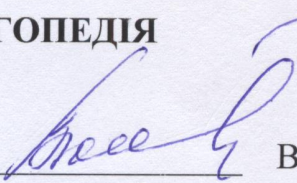
Харків – 2021

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми**

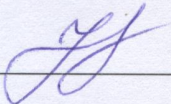
ДОШКІЛЬНА ОСВІТА. ЛОГОПЕДІЯ

Проректор з навчально-наукової роботи

_____

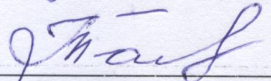
В. Борисов

Директор центру ліцензування,
акредитації і контролю якості освіти

_____

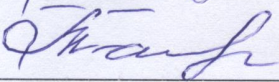
І. Єсьман

Гарант освітньої програми

_____

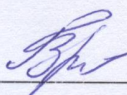
Т. Танько

Декан факультету дошкільної освіти

_____

Т. Танько

В. о. голови Співки студентів
та молоді факультету дошкільної освіти

_____

В. Гур'єва

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

Кафедрою теорії і технологій дошкільної освіти та мистецьких дисциплін Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією факультету дошкільної освіти
протокол № 7 від «23» березня 2021 р.

Вченою радою факультету дошкільної освіти
Протокол № 8 від «25» березня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради університету
протокол № 3 від «29» березня 2021 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

1. Т. Танько, доктор педагогічних наук, професор;
2. К. Юр'єва, доктор педагогічних наук, доцент;
3. Н. Тарарак, доктор педагогічних наук, професор;
4. Н. Сінопальнікова, кандидат педагогічних наук, доцент;
5. В. Кізлевич, завідувач КЗ «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 78 Харківської міської ради», випускниця факультету дошкільної освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди 1994 р.;
6. Н. Конєва, завідувач КЗ «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 354 комбінованого типу Харківської міської ради», випускниця факультету дошкільної освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди 2011 р.;
7. М. Випирайло, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, 3 курс.

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ ЗОВНІШНІХ СТЕЙКХОЛДЕРІВ:

1. О. Молчанова, директор КЗ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників Куп'янської міської ради Харківської області».
2. Л. Галаманжук, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методик дошкільної освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.
3. Н. Нахуцрїшвілі, кандидат педагогічних наук, професор департаменту наук про освіту Телавського державного університету імені Якоба Гогєбашвілі.

1. Профіль освітньої програми «Дошкільна освіта. Логопедія» зі спеціальності 012 Дошкільна освіта

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди Факультет дошкільної освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр дошкільної освіти
Офіційна назва освітньої програми	Дошкільна освіта. Логопедія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра дошкільної освіти. Одиничний На базі повної середньої освіти обсяг складає 240 кредитів, тривалість навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	2021–2025 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців до розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, зокрема дітей з тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ), у закладах системи освіти і сім'ї, здатних забезпечити діагностичну, корекційно-педагогічну, консультативну, дослідницьку діяльність у закладах освіти, розв'язувати складні спеціалізовані завдання в галузі дошкільної та спеціальної (логопедія) освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням теорії, технологій і методик дошкільної та спеціальної (логопедія) освіти.	

3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>01 Освіта / Педагогіка 012 Дошкільна освіта. Логопедія</p> <p>Об'єктами вивчення та діяльності є розвиток, виховання і навчання дітей від народження до вступу до школи, зокрема дітей з ТПМ, формування в них уявлень, навичок, якостей, необхідних для навчання в школі, цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду; корекція ТПМ у дітей; розвиток дітей із ТПМ.</p> <p>Цілі навчання – підготовка фахівців до розвитку, навчання і виховання дітей раннього, дошкільного, молодшого шкільного віку в закладах системи освіти і сім'ї, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням теорії і методики дошкільної та спеціальної (логопедія) освіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області базується на таких поняттях: дошкільна освіта, виховання в дошкільному віці, навчання дітей в закладах дошкільної освіти, розвиток дітей дошкільного віку, провідний вид діяльності дітей дошкільного віку; корекційно-розвивальна робота з дітьми, які мають ТПМ.</p> <p>Методи, методики та технології – словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, проблемні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні; здоров'язберезувальні технології, інформаційно-комунікаційні, комунікативно-мовленнєві, соціально-комунікативні, розвивальні, діагностичні, пропедевтичні, особистісно зорієнтовані, діяльнісні, диференційованого навчання, методики виховного спрямування тощо.</p> <p>Інструменти та обладнання: інтерактивні дошки, макети та навчальні зразки, практичні посібники та методичні вказівники, предметні, гербарії, комп'ютерна бібліотека, презентаційна зала для демонстрацій.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітня програма: має прикладний характер і спрямована на підготовку до виконання професійних функцій вихователя закладу дошкільної освіти, педагога-організатора, керівника дитячого аматорського творчого колективу, гувернера, вихователя дітей з ТПМ, асистента вчителя-логопеда тощо.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітня програма фокусується на особистісно-професійному розвитку майбутнього фахівця дошкільної освіти та логопеда як освіченого фахівця-громадянина, інтелектуала, патріота, що відповідає місії ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Ключові слова: фахівець дошкільної освіти, логопедія, особистісно-професійний розвиток, громадянин, інтелектуал, патріот, місія

Особливості програми	Унікальність освітньої програми полягає у паритетному сполученні професійної підготовки за спеціальностями «дошкільна освіта» і «логопедія», що розширює можливості професійної реалізації випускників і підвищує їхню конкурентоздатність на ринку праці.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Бакалавр дошкільної освіти згідно з Національним Класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003-2010 здатний обіймати такі первинні посади:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2332 Вихователь дитячого садка (ясел-садка); 2340 Вихователь соціальний по роботі з дітьми інвалідами; 2359.2 Педагог-організатор; 3310 Культурорганізатор дитячих позашкільних закладів; 3320 Вчитель з дошкільного виховання; 3330 Асистент вчителя-логопеда; 3340 Вихователь дітей з ТПМ; 3414 Екскурсовод навчальних закладів; 3474 Організатор культурно-дозвілєвої діяльності; 3476 Організатор театралізованих свят та народних обрядів; 5131 Працівник з догляду за дітьми; 5131 Гувернер. <p>Згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади:</p> <ul style="list-style-type: none"> 234 – Primary School and Early Childhood Teachers
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та/або набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.

5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Прикладний характер ОП зумовлює акцент на професійно-практичній підготовці майбутніх вихователів і передбачає трансформацію набутих у процесі навчання теоретичних знань, умінь і професійно значущих особистісних якостей у загальні та спеціальні компетентності й далі – у цілісну інтегральну професійну компетентність. Ефективність професійної підготовки забезпечується повнотою відповідності навчального досвіду майбутнього бакалавра дошкільної освіти змісту і структурі його професійній діяльності в умовах ЗДО.</p> <p>Провідними підходами до навчання є системний, студентоцентрований, компетентнісний, особистісно- і проблемно-орієнтований, міждисциплінарний, особистісно-діяльнісний, аксіологічний, культурологічний; інтеграція навчально-пізнавальної, практичної і дослідницької діяльності.</p> <p>Викладання здійснюється у вигляді проблемних, дискусійних та мультимедійних лекцій, семінарських, практичних, лабораторних занять, тренінгів; змішаного навчання із застосуванням e-Learning (ресурсів мережі Інтернет і мультимедіа), технології «перевернутого класу» тощо. Широко застосовуються інтерактивні методи і кейс-стаді, що сприяють розвитку у здобувачів освіти умінь командної роботи, зокрема, цілепокладання, організації та планування діяльності в процесі виконання завдань.</p> <p>Передбачена самостійна робота на основі опрацювання теоретичних, зокрема, Інтернет-джерел і мультимедіа, вивчення досвіду сучасної практики; консультації з викладачем; індивідуальна та групова пошуково-проектна робота, навчальні дослідження за обраною проблематикою, написання кваліфікаційної роботи.</p>
Оцінювання	<p>Організація контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті» (у новій редакції) [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozheniya/17_1_Polozheniya_osvintiy_protzes_HNPU_2016.pdf] і передбачає: <i>вхідний контроль</i> (тестування), <i>проміжний контроль</i> (усне опитування, письмовий експрес-контроль, комп'ютерне тестування (зокрема, комп'ютерне), колоквіум, конференція; реферати, модульні, творчі, проектні роботи), <i>підсумковий семестровий контроль</i> (усний, письмовий, комбінований, творчий, тестування), <i>підсумкова атестація</i> (кваліфікаційний іспит з дошкільної педагогіки та психології; кваліфікаційний іспит з методик та технологій дошкільної освіти; кваліфікаційний іспит з логопедії).</p>

6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти, зокрема інклюзивної, спеціальної та логопедичної, з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної діяльності, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, основних теорій і методів дефектології, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (КЗ)	<p>КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (КС)	<p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p> <p>КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку, зокрема дітей з ТПМ, базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p> <p>КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку, зокрема дітей з ТПМ.</p> <p>КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).</p> <p>КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку, зокрема дітей з ТПМ, мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.</p> <p>КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного</p>

	<p>віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.</p> <p>КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).</p> <p>КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.</p> <p>КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема з ТПМ, документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.</p> <p>КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.</p> <p>КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, зокрема дітей з ТПМ, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.</p> <p>КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку, зокрема дітей з ТПМ.</p> <p>КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.</p> <p>КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами, зокрема з ТПМ, відповідно до їхніх можливостей.</p> <p>КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.</p> <p>КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.</p> <p>КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками, зокрема в роботі з сім'ями дітей з ТПМ.</p> <p>КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.</p> <p>КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.</p>
--	---

	КС-21. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушень мовлення, актуального стану та потенційних можливостей дітей із ТПМ.
	КС-22. Здатність здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з ТПМ у різних типах закладів освіти.
	КС-23. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального середовища.
	КС-24. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.
	КС-25. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.
	КС-26. Здатність будувати гармонійні відносини з дітьми з ТПМ, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб
7. Програмні результати навчання	
	ПР-1. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку, зокрема дітей з ТПМ.
	ПР-2. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних, педагогічних, дефектологічних понять та категорій.
	ПР-3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами, зокрема дітей з ТПМ.
	ПР-4. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку, зокрема дітей з ТПМ.
	ПР-5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку, зокрема з дітьми з ТПМ, в умовах закладу дошкільної освіти.
	ПР-6. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.
	ПР-7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.
	ПР-8. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.
	ПР-9. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.
	ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.
	ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дітей з ТПМ. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.
ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними та дефектологічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.
ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей, зокрема дітей з ТПМ.
ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.
ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.
ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку, зокрема з дітьми з ТПМ, та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.
ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку, зокрема в роботі з дітьми з ТПМ.
ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини. Організувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з ТПМ, діагностико-консультативну діяльність.
ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.
ПР-21. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики дітей з ТПМ з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних відмінностей.
ПР-22. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку, зокрема дітей з ТПМ.
ПР-23. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.
ПР-24. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з ТПМ.
ПР-25. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з ТПМ в умовах інклюзії у ролі вихователя, асистента вчителя-логопеда.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Реалізація ОП забезпечується професорсько-викладацьким складом кафедр теорії і технологій дошкільної освіти та мистецьких дисциплін, дошкільної педагогіки і фахових методик, спеціальної педагогіки, здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології, інших кафедр ХНПУ імені Г.С. Сковороди, зокрема: анатомії і фізіології людини імені доктора медичних наук проф. Я.Р. Синельникова, англійської мови, економічної теорії, спеціальної педагогіки, інформаційних технологій, історії України, політології, соціології і культурології, соціальної педагогіки, теорії і методики викладання природничо-математичних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті, теорії і методики викладання філологічних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті, фізичного виховання, філософії, філософсько-психологічної антропології, цивільно-правових дисциплін, господарського та трудового права.</p> <p>Реалізацію ОП забезпечують понад 50 науково-педагогічних працівників, які всі працюють на постійній основі. З них докторів наук – 13 осіб, кандидатів наук – 36. 93,6% науково-педагогічних працівників мають науковий ступінь та/або вчене звання; 13 із них (26,1%) мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора. Усі викладачі (100%) є визнаними професіоналами з досвідом дослідницької роботи, а також відповідають не менше ніж трьом умовам, зазначеним у пункті приміток Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 347 від 10.05.2018.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчальні аудиторії, кабінети і лабораторії, які використовуються в навчальному процесі за ОП «Дошкільна освіта», обладнані відповідним технічним оснащенням з фаху, сучасною комп'ютерною, мультимедійною, демонстраційною технікою. Загальна кількість робочих комп'ютерних місць, які використовуються в навчальному процесі ОП «Дошкільна освіта», становить 36 шт. Показник кількості робочих комп'ютерних місць на 100 студентів за спеціальністю 012 Дошкільна освіта дорівнює 11.</p> <p>Усі комп'ютери навчальних аудиторій та комп'ютери кафедр об'єднані в локальну комп'ютерну мережу, що підключена і взаємодіє з мережею Інтернет.</p> <p>Сім навчальних аудиторій з музичного виховання мають музичні інструменти (фортепіано, бандури), нотні збірники, фонохрестоматії тощо.</p> <p>Здобувачі освіти можуть брати участь у роботі численних наукових гуртків [http://nauka.hnpu.edu.ua/діяльність-снт/], користуватися спортивним залом, спортивними майданчиками, лижною базою, відвідувати різноманітні спортивні секції [http://hnpu.edu.ua/division/sportyvnyy-klub]. В університеті працюють 76 творчих студентських колективів, 6 з яких мають Почесне звання «Народний» [http://hnpu.edu.ua/uk/division/kulturno-mysteckyuy-</p>

	<p>centr].Здобувачі освіти забезпечуються місцями в гуртожитках. Університетські пункти харчування пропонують якісне меню.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Навчальний процес забезпечено всіма необхідними інформаційними ресурсами, зокрема: підручниками, навчальними посібниками, монографіями, методичними рекомендаціями, авторефератами, дисертаціями, випускними роботами та Інтернет-джерелами. Найвні також фахові періодичні видання за спеціальністю «Дошкільна освіта». Основними джерелами інформаційного забезпечення студентів є фонди Наукової бібліотеки ХНПУ імені Г.С. Сковороди, що налічують близько 800000 примірників друкованих видань та електронні засоби інформації. У структурі бібліотеки працюють 4 абонементи та 6 читальних залів на 328 робочих місць. Здобувачів освіти за спеціальністю «Дошкільна освіта» обслуговують абонемент № 1 (205-Б) та читальна зала № 4 (214-В) у навчальному корпусі по вул. Валентинівській, 2.</p> <p>Електронний каталог (ЕК) Наукової бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди містить 227876. Зокрема, це бібліографічні описи 63783 книг,18865дипломних робіт,1489 дисертацій і 2630 авторефератів дисертацій,764 нотних видань тощо [http://193.105.7.202:852/].</p> <p>У відкритому Електронному архіві ХНПУ імені Г. С. Сковородиміститься3432 повнотекстових документи: наукові статті, монографії, дисертації, автореферати дисертацій, підручники та інші документи, створені науковцями, викладачами, докторантами, аспірантами, магістрантами, студентами університету [http://dspace.hnpu.edu.ua/].</p> <p>На офіційному сайті університету абітурієнти і здобувачі освіти мають доступ до правил прийому на ОП, самої ОП, інформаційного пакету спеціальності, навчально-методичних комплектів і силабусів дисциплін, програм практик, інформацію про дисципліни вільного вибору; до навчально-методичних матеріалів з навчальних дисциплін на порталі Дистанційної освіти (навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle, http://lms.hnpu.edu.ua/) тощо.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Визначається «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди» [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/25_Polozhenya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf], а також Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, отриманих у неформальній освіті [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normal_dokum/Pro%20poryadok%20vysnanya%20resultativ%20navchannya.pdf].</p> <p>Здобувачі мають можливість пройти онлайн курси на платформі <i>Prometheus</i>.</p>

<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Визначається «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди» [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/25_Polozhenya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf]</p> <p>Здійснюється за посередництва Центру міжнародного співробітництва та міжнародної освіти (ЦМСМО) ХНПУ імені Г. С. Сковороди.</p> <p>Здобувачі мають можливість пройти онлайн-курси на платформах <i>Intela, IBM, Coursera</i>; долучатися до програм <i>Erasmus+, FulbrightResearchandDevelopmentProgram</i></p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті» (у новій редакції) [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_1_Polozhennya_osvintiy_protzes_HNPU_2016.pdf]</p> <p>Здійснюється за посередництва Центру міжнародного співробітництва та міжнародної освіти (ЦМСМО) ХНПУ імені Г. С. Сковороди у межах ліцензійного обсягу спеціальності та за умови попередньої мовної підготовки.</p>

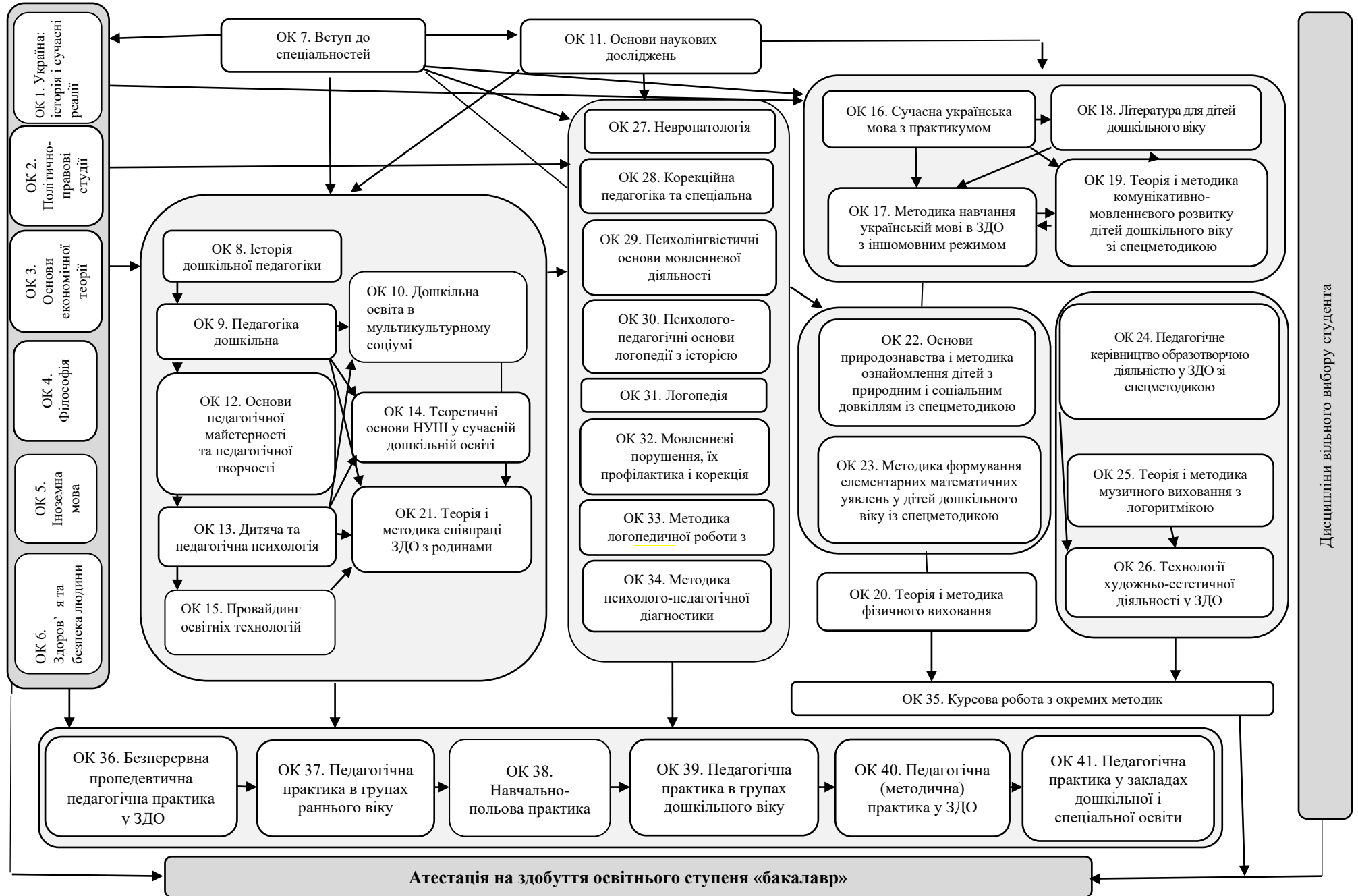
2. Структурно-логічна схема

2.1 Перелік освітніх компонентів

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти / курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	форма підсумко- вого контролю
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Україна: історія і сучасні реалії	3	залік
	<ul style="list-style-type: none"> • Історія України • Історія української культури 	2 1	
ОК 2	Політично-правові студії	3	залік
	<ul style="list-style-type: none"> • Політологія і соціологія • Правознавство 	2 1	
ОК 3	Основи економічної теорії	3	іспит
ОК 4	Філософія	3	іспит
ОК 5	Іноземна мова	5	іспит
ОК 6	Здоров'я та безпека людини	4	залік
	• Екологія людини	1	
	• Загальна теорія здоров'я людини	1	
	• Основи медичних знань	1	
	• Безпека життєдіяльності та цивільний захист	1	
	Усього	21	
Цикл професійної підготовки			
ОК 7	Вступ до спеціальностей	4	іспит
ОК 8	Історія дошкільної педагогіки	3	іспит
ОК 9	Педагогіка дошкільна	5,5	курсова робота, іспит
ОК 10	Дошкільна освіта в мультикультурному соціумі	3	іспит
ОК 11	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 12	Основи педагогічної майстерності та педагогічної творчості	3	залік
ОК 13	Дитяча та педагогічна психологія	6	курсова робота, МК, іспит
ОК 14	Теоретичні основи НУШ у сучасній дошкільній освіті	3	іспит
ОК 15	Провайдинг освітніх технологій	6	іспит
	<ul style="list-style-type: none"> • Цифрові технології в дошкільній освіті • Інклюзивна дошкільна освіта 	3 3	
ОК 16	Сучасна українська мова з практикумом	3	іспит
ОК 17	Методика навчання української мови в ЗДО з іншомовним режимом	3	іспит
ОК 18	Література для дітей дошкільного віку	3	іспит

ОК 19	Теорія і методика комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку зі спецметодикою	4	іспит
ОК 20	Теорія і методика фізичного виховання	3	іспит
ОК 21	Теорія і методика співпраці ЗДО з родинами	3	іспит
ОК 22	Основи природознавства і методика ознайомлення дітей з природним і соціальним довкіллям зі спецметодикою	4,5	іспит
ОК 23	Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку зі спецметодикою	4	іспит
ОК 24	Педагогічне керівництво образотворчою діяльністю у ЗДО зі спецметодикою	6,5	іспит
ОК 25	Теорія і методика музичного виховання з логоритмікою	4	іспит
ОК 26	Технології художньо-естетичної діяльності у ЗДО	3	іспит
ОК 27	Невропатологія	3	залік
ОК 28	Корекційна педагогіка та спеціальна психологія	3	залік
ОК 29	Психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності	3	іспит
ОК 30	Психолого-педагогічні основи логопедії з історією	3	іспит
ОК 31	Логопедія	5	залік іспит
ОК 32	Мовленнєві порушення, їх профілактика і корекція	3	іспит
ОК 33	Методика логопедичної роботи з дітьми з ТПМ	3	іспит
ОК 34	Методика психолого-педагогічної діагностики	3	іспит
	Усього	103,5	
Курсові роботи			
ОК 35	Курсова робота з методики	3	
	Усього	3	
Практична підготовка			
ОК 36	Безперервна пропедевтична педагогічна практика в закладах дошкільної освіти	7,5	залік
ОК 37	Педагогічна практика в групах раннього віку	10,5	залік
ОК 38	Навчально-польова практика	3	залік
ОК 39	Педагогічна практика в групах дошкільного віку	12	залік
ОК 40	Педагогічна (методична) практика в закладах дошкільної освіти	6	залік
ОК 41	Педагогічна практика в закладах дошкільної та спеціальної освіти	9	залік
	Усього	48	
Атестація			
	Атестація на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»	4,5	
	Усього	4,5	
	Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонент	180	
	Загальний обсяг вибіркового компонент	60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

2.2. Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється на основі «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня „бакалавр” і „магістр”» [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/15_Polozhennya_pro_organizatsiyu_atestatsii.pdf], а також «Положення про випускню кваліфікаційну роботу здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди» [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/Kvalifikaciuna_robota.pdf].

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену зі спеціальності 012 Дошкільна освіта (кваліфікаційні іспити: 1) з педагогіки та психології; 2) з методик дошкільної освіти; 3) з логопедії) або захисту випускної кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційний іспит є комплексною перевіркою рівня відповідності досягнутих результатів навчання вимогам Стандарту вищої освіти та освітньої програми. Бакалаврська кваліфікаційна робота є самостійним дослідженням у рамках освітньої програми конкретного проблемного питання або науково-практичного (методичного) завдання з елементами наукового пошуку.

4. Матриця відповідності програмових компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13с	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41							
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						
КЗ-1	+	+	+	+						+											+																											
КЗ-2						+	+	+																							+																	
КЗ-3				+							+																																					
КЗ-4																+																																
КЗ-5			+									+					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
КЗ-6					+				+	+		+	+			+	+		+		+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
КЗ-7							+																																									
КЗ-8					+	+						+				+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
КЗ-9						+												+		+	+	+	+	+	+	+	+							+	+		+	+	+	+	+	+	+					
КС-1											+							+																														
КС-2									+				+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
КС-3									+				+	+	+								+	+	+	+	+	+		+																		
КС-4													+										+	+																								
КС-5																	+																															
КС-6									+										+		+	+																										
КС-7									+	+											+	+																										
КС-8					+				+													+	+																									
КС-9													+																																			
КС-10									+						+						+									+																		
КС-11	+																	+																														
КС-12						+		+								+					+																											
КС-13									+			+																																				
КС-14						+																+																										
КС-15									+				+		+																																	
КС-16									+	+			+																																			
КС-17		+							+																																							
КС-18									+			+										+																										
КС-19												+																																				
КС-20							+		+			+																																				
КС-21																																																
КС-22																																																
КС-23																																																
КС-24																																																
КС-25											+																																					
КС-26												+																																				

ІК – Інтегральна компетентність; КЗ – Загальні компетентності; КС – Спеціальні (фахові) компетентності; ОК – освітній компонент

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41						
ПР 1				+		+	+	+	+	+	+		+	+			+		+	+		+	+	+	+	+		+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
ПР 2				+			+	+	+		+		+	+			+		+	+		+	+	+	+	+									+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПР 3		+		+		+	+		+				+		+														+					+	+			+	+		+	+	+	+			
ПР 4	+							+	+	+			+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+					+	+			+	+		+	+	+	+			
ПР 5		+	+				+	+	+			+		+	+							+							+										+	+		+	+	+	+		
ПР 6									+		+		+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+									+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ПР 7		+					+		+				+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+					+	+		+	+	+	+	+	+	+	+			
ПР 8		+					+		+						+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+					+	+		+	+	+	+	+	+	+	+			
ПР 9	+						+	+	+	+		+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР 10						+			+				+		+								+																								
ПР 11		+							+			+	+									+																	+	+		+	+	+	+		
ПР 12				+					+			+	+	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+		+										+	+		+	+	+	+		
ПР 13									+			+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+								+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР 14						+			+			+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+		+					+	+			+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР 15	+	+		+					+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+										+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР 16		+	+			+				+												+							+											+	+	+	+	+	+	+	
ПР 17							+		+	+		+						+		+	+	+	+	+	+	+	+		+											+	+	+	+	+	+	+	
ПР 18									+						+				+	+	+	+	+	+	+	+	+		+										+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР 19									+		+																		+							+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР 20									+				+		+					+	+	+	+	+	+	+	+													+	+	+	+	+	+	+	
ПР 21									+	+			+		+							+							+												+	+	+	+	+	+	+
ПР 22						+			+			+		+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+		+												+	+	+	+	+	+	+
ПР 23						+	+		+	+			+		+							+	+	+	+	+	+	+		+						+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР 24						+	+		+						+					+	+	+	+	+	+	+	+		+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР 25						+			+			+			+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9		ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41							

ОК – освітній компонент; ПР – програмні результати навчання